TRAFICOM
Liikenne- ja viestintävirasto

Valtioneuvoston kirjelmä U 2/2023 vp eduskunnalle

Liikenne- ja viestintäviraston lausunto

Gigabitti kaikille EU-tavoitteen saavuttaminen edellyttää toimenpiteitä

- Liikenne- ja viestintävirasto pitää valtioneuvoston tavoin ehdotettuja laajakaistarakentamisen kustannuksia alentavia toimenpiteitä tarpeellisina
  - EU-tavoitteen saavuttaminen vaatisi kuitenkin myös muita toimenpiteitä
- Suomi on maantieteellisesti suuri ja harvaanasuttu maa, mikä tekee EU-tavoitteen saavuttamisesta erityisen haastavaa
  - Suomessa on 18,3 asukasta km² ja väestötiheytemme on EU-jäsenmaiden alhaisin
- 2022 Suomen valokuitusaatavuus oli 52 % ja se on hyvin eriytynyt kunnittain
  - 58 % kunnista saatavuus oli alle 50 %

Keskitettyä tietopistettä koskevat lainsäädäntö tulee säilyttää

- Viraston tehtävänä on kehittää ja tarjota **helppokäyttöinen** ja **tietoturvallinen** palvelu, josta on saatavilla **keskitetysti**, **ilman aiheetonta viivytystä** ja **digitaalisessa muodossa** sijaintitiedot olemassa olevista infrastruktuureista, kuten telekaapeleista
- Tehtävästä on säädetty ns. yhteisrakentamislaissa, joka käsiteltävän EU-asetuksen myötä tulisi käytännössä kumota – **Keskitettyä tietopistettä koskevat kansalliset lakipykälät tulee tässä vaiheessa säilyttää** esim. siirtämällä ne osaksi muuta lainsäädäntöä
- Sijaintitietoja tarvitaan mm. olemassa olevien infrastruktuurien korjaamisessa sekä uusien infrastruktuurien suunnittelussa ja rakentamisessa – Ilman sijaintitietoja olemassa olevat infrastruktuurit ja niiden kautta tarjotut palvelut (esim. tietoliikenneyhteydet ja sähkönjakelu) joutuvat alttiiksi vaurioille ja katkoksille eikä uusien verkkojen suunnittelua ja rakentamista voida tehdä tehokkaasti maankäytön ja verkkojen optimoinnin näkökulmasta
- Palvelu tulee täyttämään korkean tietoturvatason vaatimukset - Kriittinen tietomassa on tehokkaasti suojattu ja tietopyyntöjä valvotaan automaattisesti ja manuaalisesti
- Tällä hetkellä sijaintitiedot ovat levällään eri palveluissa eikä tietoja ole keskitetysti saatavilla – Tietojen hankala ja puutteellinen saatavuus aiheuttavat merkittävän riskin olemassa oleville infrastruktuureille ja palveluille sekä lisää uusien verkkojen suunnittelu-, lupa- ja rakennuskustannuksia – Tällä hetkellä ei myöskään tiedetä ketkä tietoja hankkivat

Sisäverkkoehdotukset ovat kannatettavia, kunhan kansallinen liikkumavara säilytetään

- Valtaosa Suomen rakennuskannasta ja kiinteistön sisäverkoista ovat vanhoja
  - Sisäverkkojen vanhoilla puhelinkaapeleilla voidaan päästä yhteisrakentamisdirektiivin mukaiseen 30 Mbit/s nopeuteen, mutta tämä ei vastaa enää käyttäjien tarpeita
  - Sisäverkkojen uudistamisvelvollisuuden kiristäminen on siten perusteltua
- Sisäverkkojen rakentamisen valvonta kuuluu luontevimmin rakennusvalvontaan
  - Nykyisin sisäverkkojen vaatimuksenmukaisuutta valvotaan pistemäisesti valitusten perusteella → ongelmia käyttäjille kun verkkoja ei ole rakennettu tai ne eivät toimi
  - Ehdotus varmistaisi, että sisäverkot on rakennettu oikein ja että ne mahdollistavat gigabitin yhteyksien tarjonnan
- On tärkeää, että sisäverkkojen rakentamista ja omistusoikeutta sekä tilaajan valinnanvapautta koskevat kansalliset säännökset pidetään ennallaan

TRAFICOM
Liikenne- ja viestintävirasto

Kiitos

Klaus Nieminen